

UDKAST

KULTUR- OG FRITIDSKOMPAS

Udvikling af kultur- og idrætsfaciliteter i Københavns Kommune

KULTUR- OG FRITIDSFORVALTNINGEN, KØBENHAVNS KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. KØBENHAVN BEVÆGER SIG	03
2. VISION FOR KULTUR- OG IDRÆTSFACILITETER I KØBENHAVN.....	04
3. VI BLIVER FLERE	05
4. HVAD RØRER SIG I KØBENHAVNS UDVIKLING?.....	07
5. KULTUR- OG IDRÆTSFACILITETER TIL EN BY I UDVIKLING	09
6. KULTUR- OG IDRÆTSFACILITETER I BYDELENE	13
· NØRREBRO	14
· BISPEBJERG	18
· BRØNSHØJ-HUSUM	22
· VANLØSE	26
· ØSTERBRO OG NORDHAVN	30
· INDRE BY	34
· CHRISTIANSHAVN	38
· AMAGER ØST	42
· AMAGER VEST	46
· VESTERBRO	50
· SYDHAVNEN / KGS. ENGHAVE	54
· VALBY	58

I. KØBENHAVN BEVÆGER SIG

København er en af verdens bedste byer at bo og leve i. Når byen har en førerposition, skyldes det i høj grad et aktivt kultur- og fritidsliv, der er understøttet af attraktive faciliteter.

Med 90.000 flere københavnere i år 2028 skal og må byen forandre sig. Kultur- og fritidslivet skal integreres i de tættere bebyggede områder og nye driftsformer opstår, så de store ressourcer som københavnere rummer også spiller ind i både udviklingen og driften af kultur- og idrætsfaciliteterne.

Det er en kerneopgave at samarbejde med københavnere om at skabe en levende, pulserende storby med plads og udfoldelsesrum for alle – både københavnere og byens gæster.

Blandt nøgleordene for de kommende års udvikling er samarbejde, tværgående indsats og partnerskaber med københavnere, brugerne af institutionerne, kreative aktører, andre forvaltninger og alle andre, der har en aktie i at bidrage til et endnu bedre København.

Det, at understøtte og bidrage til udviklingen af bylivet gennem nytænkning af kultur- og idrætsfaciliteter, kræver fokus.

Sigtet med Kultur- og fritidskompasset er at give et overblik over kultur- og idrætsfaciliteterne i København samt at inspirere til dialog om hvilke faciliteter, der skal etableres i de næste ti år. Hvor skal de placeres, og hvilke aktiviteter kan de danne rammen om?

Kompasset har sit anker i Kultur- og Fritidspolitikken, der er fundamentet for nye tiltag på kultur- og fritidsområdet. I Kompasset udfoldes politikens indsatsområde om faciliteter i en vision og pejlemærker for arbejdet med udvikling af kultur- og idrætsfaciliteter i København. Kompasset har også afsat i lokaludvalgenes bydelsplaner, dialog med områdeløfterne og det solide arbejde, der udføres af de lokale kultur- og idrætsinstitutioner. Herudover hviler flere forslag og ideer på dialog med blandt andet foreninger og lokale kultur- og idrætsinteressenter.

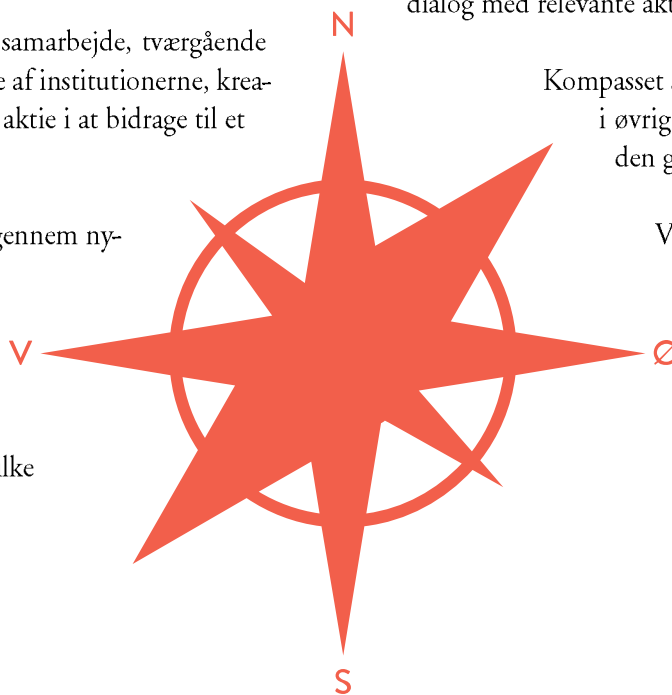
Samtidigt udstikker Kompasset – med afsæt i de tendenser, vi ser – en mulig kurs for nye faciliteter; både på tværs af byen og i de enkelte bydele.

Nogle af forslagene til faciliteter kan umiddelbart realiseres. Andre skal kvalificeres i dialog med relevante aktører og andre forvaltninger.

Kompasset står ikke alene. Det skal ses i sammenhæng med, hvad der i øvrigt sker fx på biblioteksområdet, på eliteidrætsområdet og i den generelle planlægning af faciliteter.

Vi glæder os til det videre samarbejde om udviklingen af Københavns kultur- og idrætsfaciliteter!

*Sekretariat og Byudvikling,
Kultur- og Fritidsforvaltningen*

2. VISION FOR KULTUR- OG IDRÆTSFACILITETER I KØBENHAVN

MOD

I København viser vi retningen for fremtidens kultur- og idrætsfaciliteter. Vi er på forkant med tendenser i byudviklingen, og vi går forrest, når det handler om nytænkning af faciliteter og udvikling af nye hybrider og destinationer for kultur- og idrætslivet.

EN LEVENDE BY

København skal være en by, der lever og udvikler sig, og det skal kultur- og idrætsfaciliteterne understøtte. Vi inviterer københavnere, eksterne parter og andre forvaltninger til at deltage i udviklingen. Sammen skaber vi faciliteter, der giver plads og rum til at udfolde sig, opleve – eller bare være.

STORBYKULTUR

I København skaber vi kultur- og idrætsfaciliteter, som har plads til byens mangfoldighed. Der er rum for både det folkelige, det sublime og det eksperimenterende. Vores kultur- og idrætsfaciliteter er med til at give byen sin kant og sit særkende, til glæde for både københavnere og byens gæster.

PLADS TIL ALLE

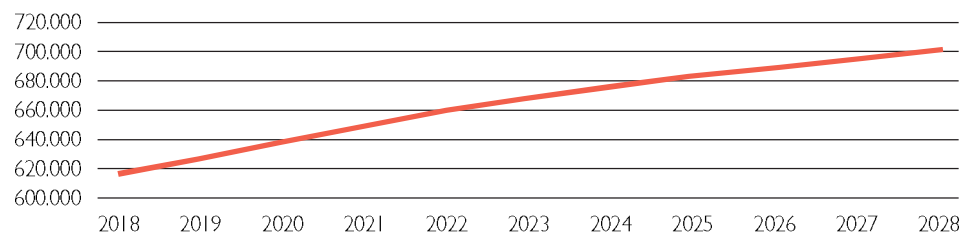
Alle københavnere skal have mulighed for et aktivt kultur- og fritidsliv og adgang til faciliteter, der inspirerer til at være aktive i fritiden. Københavns kultur- og idrætsfaciliteter giver lige adgang for alle. Vi udnytter pladsen bedst muligt til forskellige målgrupper og aktiviteter; fra tidlig morgen til sen aften. I alle Københavns bydele.

3. VI BLIVER FLERE

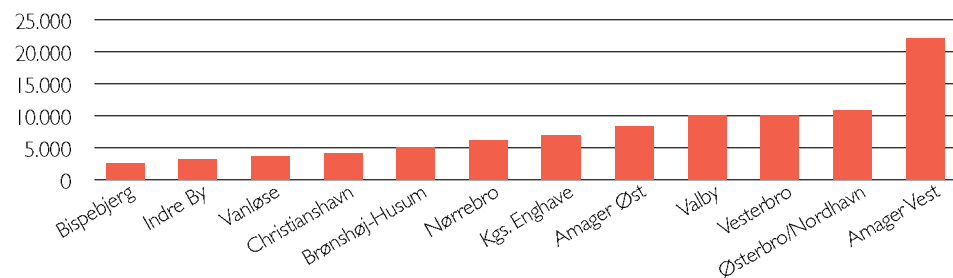
København både vokser og forandrer sig. Ørestad, Nordhavn, Sydhavnen og Carlsberg Byen er under udbygning. I en ikke alt for fjern fremtid bliver også Margretheholmen og Refshaleøen bebygget med både boliger, uddannelsesinstitutioner og erhvervsejendomme.

Der skal være plads til de 90.000 nye københavnere, som kommer i perioden frem til 2028. Befolkningstilvæksten er både en kvalitet og en udfordring, der skal integreres i byudviklingen med snilde og nye løsninger. Der er brug for planlægning og et bedste bud på et blik ind i en fremtid, vi kun kan se svage konturer af.

Befolkningstilvækst i København

Befolkningstilvækst i Københavns bydele

Antal borgere per kommunal idrætsfacilitet

	Idrætshaller	Svømmehaller	Fodboldbaner
København	9.700	60.000	4.800
Øvrige byer i 6-bysamarbejdet*	6.600	32.000	2.100

*Ålborg, Århus, Odense, Esbjerg og Randers

Befolkningsudviklingen kalder på, at der frem mod 2028 etableres i størrelsesordenen ni nye idrætshaller, syv nye biblioteker/kulturhuse og 23 nye boldbaner, hvis Københavns nuværende serviceniveau skal fastholdes. Dertil kommer, at København, set i forhold til andre større danske byer, har et efterslæb i forhold til antallet af borgere per idrætsfacilitet. Dækningsgraden er tæt på at være dobbelt så høj i de kommuner, som København normalt sammenligner sig med. Det forstærker behovet for faciliteter og smarte løsninger i arbejdet for at imødekomme borgernes behov.

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

I takt med at antallet af københavnere stiger, skal der i endnu højere grad samarbejdes tværsektorielt for at sikre den bedst mulige udnyttelse af ressourcer og arealer. Der skal arbejdes på tværs af forvaltningerne, ligesom der skal samarbejdes med private og andre offentlige aktører.

Mange områder i byen, som bruges til kultur, idræt og bevægelse, er organisatorisk forankret i andre forvaltninger. Blandt disse er åbne byrum, stier, parker, tagflader og skoler. Derfor skal der fx samarbejdes tæt med Børne- og Ungdomsforvaltningen i forbindelse med etablering af nye skoler. På samme vis skal der samarbejdes tæt med Teknik- og Miljøforvaltningen. Både om midlertidige faciliteter i byudviklingsområder, løberuter, festivalpladser og om eksempelvis udviklingen af Naturpark Amager.

Samarbejdet med fx By & Havn er altafgørende for at skabe en havn, der er åben for et aktivt fritidsliv med nem adgang til vand, mulighed for at lægge til kaj centralt i byen og forskellige faciliteter, der understøtter, at alle københavnere kan gøre brug af det vand, der er en så central del af byen.

Etablering af kultur- og idrætsfaciliteter skal ske i samklang med den øvrige byudvikling. Det betyder et fokus på, om man med fordel kan indpasse kultur- og idrætsfaciliteter i karréstrukturer og/eller i fleretagesbyggerier med både andre kommunale funktioner og fx ungdomsboliger. Det er gennem samarbejde, at vi kan skabe merværdi på aktivitets- såvel som facilitetssiden.

DE KØBENHAVNSKE FORENINGER

De mere end 1.000 københavnske foreninger spiller en central rolle i København. De samler københavnere og fremmer demokratiet og mødet på tværs af generationer og kulturelle skel. Både børn og voksne er aktive deltagere i foreningslivet. Cirka hver fjerde voksen er medlem af en forening. Knap halvdelen af børn og unge mellem 0 og 25 år er medlem af en af byens mange foreninger. De folkeoplysende foreninger appellerer stærkt til børn, som af gode grunde er udfordret i forhold til at bevæge sig på tværs af byen. Det taler for at sikre faciliteter, der understøtter foreningsaktiviteter i børnenes nærområder. Her kan man vælge at lægge et særligt fokus på byområder, hvor der bor mange udsatte børn og unge, som i særlig grad mangler ressourcer eller forældreopbakning til at dyrke idræt i andre dele af byen.

4. HVAD RØRER SIG I KØBENHAVNS UDVIKLING?

I dag er der en række tendenser og udfordringer, der spiller ind i den måde København udvikles og planlægges på. De danner rammer om nye sociale fællesskaber og nye måder at bruge byen på. Men der er også udefrakommende uforudsigeligheder fra fx naturens side, der betyder, at byen må sikres på nye måder.

Værd at nævne i denne sammenhæng er følgende nedslagspunkter, der på mange måder danner udgangspunkt for den måde, vi udvikler byens fremtidige kultur- og idrætsfaciliteter.

◆ SMARTERE BRUG AF PLADSEN

Flere københavnere på samme plads betyder, at vi må økonomisere med kvadratmeterne både i det eksisterende byggeri, og når vi bygger nyt.

Kvadratmeterne skal i spil til gavn for flest mulige – i så mange timer som muligt. Der skal med andre ord:

- Købes arealer, så kultur og idræt kan indarbejdes i byen i takt med udbygninger
- Arbejdes med intelligente og fleksible bygninger
- Findes løsninger på tværs af service-områder fx ved sammentænkning af skole og idræt
- Ske en modernisering af en nedslidt bygningsmasse. Faciliteterne skal nytænkes, så de kan favne flere brugergrupper

◆ KULTUREN SOM LØFTESTANG

Kultur og idræt kan løfte og få sat byområder på landkortet. Når det gælder faciliteter, har særligt en markant arkitektur og placering betydning. Københavnske eksempler herpå er BIBLIOTEKET, Amager Skibakke og havnebadene. Uden for bygrænsen kan der peges på Dokk1, Rockmuseet og KU:BE. Også uden for bygningskroppene er der kultur- og idrætsfaciliteter, der fanger øjet og fungerer som kendemærker og destinationer i byområder. Eksempelvis Den Røde Plads på Nørrebro, der fungerer som samlingssted for både Nørrebroborgerne og gæster udefra.

◆ NATURENS KRAFT

Stormfloden i København i 2011 og de generelle klimaforandringer præger København – både økonomisk og i udviklingen af byen. Aktuelt er der 300 klimatilpasnings- og skybrudssikringsprojekter i gang i København. Det er oplagt at indarbejde kultur- og idrætsfaciliteter i udviklingen af de nye anlæg. Her er mulighederne mange – fra skateranlæg og kunstnerisk udformede legepladser til vandhaver og træningsarealer, der kan tåle at stå under vand.

◆ BYNATUR

Københavnerne ønsker en grønnere by, og bynatur vinder frem. Frø og stiklinger skifter hænder, og det spirer flere og flere steder i byen. Der er fokus på at bevare byens naturområder samt at integrere begrønning i byudviklingen, hvor pladsen udnyttes til fx grønne tage, plantekasser og friluftaktiviteter. Samtidigt tænkes det grønne i stigende omfang ind i kultur- og fritidsfaciliteter, bl.a. ved at sammentænke inde- og udearealer.

◆ OPDELTE BYER

København er, som mange andre storbyer, udfordret af en stigende opdeling mellem samfundsgrupper. Bypolitisk er der fokus på udsatte byområder og dét at skabe sammenhæng på tværs af bruger- og borgergrupper. Her spiller lige adgang til et aktivt og udfordrende kultur- og fritidsliv en central rolle.

I København er der et særligt fokus på at tilbyde attraktive kultur- og idrætsfaciliteter for børn og unge i udsatte byområder.

◆ SMARTE BYER

Automatisering og digitalisering, fx robotter og førerløse biler, giver nye muligheder og kalder på gentænkning af den måde, vi både indretter og bruger faciliteterne på. Et element i udviklingen er nye løsninger, der kan motivere idrætsdeltagelsen, fx i form af løberuter med hastighedsmålere og træningsnetværk på fitnesspladser.

◆ MIDLERTIDIGHED

Ledige arealer og ejendomme skal i større udstrækning bruges som ramme om midlertidige kultur- og fritidsaktiviteter for at gøre plads til faciliteter og til at eksperimentere. Midlertidighed er, nogle steder i byen, kommet for at blive. I flere projekter er der høstet erfaringer fra midlertidigheden. De gode erfaringer integreres i permanente løsninger, fx Krøyers Plads (2001) og Carlsberg/”Vores by” (2010).

◆ DELEORDNINGER

Københavnerne deler med hinanden, og mange typer deleordninger vinder frem. I kulturhuse og på biblioteker kan borgere låne værktøj og samskabe. Der kan arbejdes videre med denne tendens; fra basisredskaber, grejbank og fælles kajakopbevaring til brug af scener i det fri.

◆ SAMSKABELSE OG NYE PARTNERSKABER

Københavnerne er i sig selv en af Københavns allerstørste ressourcer. De kan og vil selv. Københavnerne står i stigende grad i spidsen for anlæg og drift af kultur- og idrætsfaciliteter. Samtidig er de aktive medspillere, når kommunen står i spidsen for nye projekter.

En anden central ressource i udviklingen af København er eksterne partnere som fx fonde og developere. Flere developere har fokus på at udvikle projekter i høj kvalitet, hvor mødesteder er centrale. Det øger livskvaliteten, og det er ofte en god forretning, når der skabes nye løsninger af god kvalitet.

◆ MOBILITET OG TILGÆNGELIGHED

Mobilitet og tilgængelighed er væsentlige parametre i forhold til at skabe attraktive faciliteter og destinationer, som i sit indhold kan dække hele byen og trække borgerne på tværs af bydele. Derfor spiller infrastruktur en central rolle i forhold til brugen af faciliteter.

Samtidig arbejder kulturhuse, museer og biblioteker i voksende omfang for at komme ud til borgerne med mobile faciliteter, som er synlige i gadebilledet.

◆ TRYGHED, TILLID OG SIKKERHED

Risikoen for terror betyder et styrket fokus på tryghed og sikkerhed. Der skal derfor være fokus på sikkerhed og tryghed i udvikling og drift af anlæggene, så de opleves som inviterende og trygge. Samtidig er tillid en vigtig del af den gode by i forhold til fx selvbetjent adgang til biblioteker og andre faciliteter.

◆ BÆREDYGTIGHED

Bæredygtighed står højt på den politiske dagsorden og tænkes i stigende grad med i udviklingen af København. Det betyder, at byggeri af nye faciliteter i videst muligt omfang skal ske på en måde, der er miljømæssigt bæredygtigt, og som samtidigt bidrager til den økonomiske og sociale bæredygtighed.

5. KULTUR- OG IDRÆTSFACILITETER TIL EN BY I UDVIKLING

Det kræver planlægning og viden om tendenser at skabe fremtidens kultur- og idrætsfaciliteter. De tendenser, som spiller ind i udviklingen, er beskrevet i det følgende. Efter hver tendens er forslag til, hvilke typer faciliteter der kan imødekomme tendensen.

ET AKTIVT UDELIV

Københavnerne vil udenfor – både når de dyrker idræt, og når de deltager i kulturarrangementer. København er både en grøn og blå by med masser af muligheder for et aktivt udeliv – både i naturen og i byrummet.

Der efterspørges faciliteter, der kan fungere som attraktive samlingssteder. Eksempelvis før og efter motionsaktiviteter eller i forbindelse med kulturaktiviteter som musik og teater.

Kultur- og idrætsaktiviteter kan understøttes ved fornyelse af pladser, parker samt ved at åbne eksisterende faciliteters udearealer op som attraktive byrum.

Vi kan understøtte udelivet med:

- Faciliteter, som sammentænker ude og inde og gør udearealer til en central del af faciliteten
- Støttestrukturer til friluftaktiviteter, fx i form af mindre faciliteter til opbevaring og ophold
- Udendørs scener til kulturaktiviteter
- Kultur- og idrætsanlæg integreret i skybrudsanlæg
- Festivalpladser, idræts- og kulturlegepladser
- Mere fleksibel brug af byrummet, fx med event-/aktivitetszoner, flexzoner og aktive p-pladser

HAVNEN SOM FRITIDSDESTINATION

Københavnerne dyrker i vid udstrækning motion på og i vandet; det gælder både i Københavns Havn og langs kysterne. Der er derfor rift om støttestrukturer med depotplads, og steder hvor man kan klæde om og hænge ud. Samtidigt er der generelt en stigende lyst til at opholde sig på og ved vand; ikke kun i forbindelse med at der dyrkes motion men også rekreativt og i forbindelse med kulturaktiviteter. Det er Kulturhavn og badezonerne gode eksempler på.

Vi kan understøtte havnen som fritidsdestination med:

- Støtpepunkter til vandaktivitet i Københavns Havn og langs kysterne med depot- og opholdsfaciliteter særligt til maritime aktiviteter
- Udvikling af faciliteter og hybrider placeret ved kyststrækninger, kanaler, søer mv., som understøtter både idræts- og kulturaktiviteter

LABORATORIER OG MØDESTEDER

Københavnerne vil gerne tage aktivt del i projekter i byen og skabe indholdet selv. Det kalder på faciliteter, som kan danne rammer om borgernes og foreningernes virkelyst, kreativitet og innovationsprojekter. Steder hvor borgerne kan hjælpes på vej og mødes i fællesskaber, og hvor der er plads og rum til fx kunst- og kulturproduktion og idrætsinnovation.

Vi kan understøtte laboratorier og mødesteder med:

- Fablab/makerspace og kreative mødesteder fx med åbne værksteder
- Klublokaler/klubhuse, der understøtter foreningsliv – også på tværs af foreninger fx i form af fællesfaciliteter

BIBLIOTEKET SOM MØDESTED

Biblioteket er under forandring. Borgerne benytter i stigende omfang biblioteket til at mødes med andre borgere om forskellige aktiviteter, som studie- og arbejdssted eller for at opleve kulturelle arrangementer. Derudover spiller børnebiblioteket fortsat en stor rolle i børns møde med litteratur og forskellige kulturaktiviteter. Københavnerne bruger dermed ikke kun biblioteket til at hente og aflevere bøger, men opholder sig typisk i længere tid i biblioteksrummet. Udviklingen stiller nye krav til bibliotekernes rammer, der både skal være attraktive og fleksible samt understøtte nye funktioner.

Vi kan understøtte biblioteket med:

- Modernisering fx ved at flytte sammen med relevante samarbejdspartnere som skoler, boligselskaber eller andre kulturinstitutioner
- Plads til aktiviteter og formidling
- Sammentænkning af biblioteker og byrum

FACILITETER TIL BØRN OG UNGE

De københavnske børn dyrker i vid udstrækning foreningsidræt i kommunale idrætsfaciliteter. Det er værd at bemærke, at pigers deltagelse er lavere end drenge. Børnes idrætsdeltagelse kan understøttes ved at etablere flere idrætsanlæg til populære foreningsidrætter som fodbold, gymnastik, svømning og dans i nærheden af børnenes hjem eller på områdets folkeskole.

Samtidigt er der en stigende efterspørgsel og nysgerrighed på faciliteter, som kan noget ”nyt”, og som kan favne både de kultur- og idrætsinteressede børn og unge. Fx som kultur- og bevægelsehuset KU:BE på Frederiksberg, der sammentænker funktioner på tværs af idræt og kultur. Derfor skal der både tænkes i ”klassiske” faciliteter tæt på og i mere specielle, bydækkende faciliteter, der kan noget særligt.

Vi kan understøtte faciliteter til børn og unge med:

- ”Klassiske” faciliteter i hver bydel (idrætshaller, fodboldbaner og svømmehaller)
- Nye typer faciliteter som fx fodboldeksperimentarium, motorikhal, biblioteks- og kulturhus for unge, børnelitteraturhus, børnebibliotek og børnemuseum
- Faciliteter, der understøtter pigers idrætsinteresser
- Faciliteter, der samler børn og forældre

PLADS TIL DET SELVORGANISEREDE

Undersøgelser viser, at voksne københavnere primært dyrker idræt på egen hånd; ofte under åben himmel. Der er stigende efterspørgsel på idrætsfaciliteter med stor åbenhed for selvorganiseret idræt som fx løbebaner, svømmehaller og havnebade samt på stier og pladser til motionsaktiviteter. For at give mulighed for mere spontan og ikke-styret idrætsaktivitet kan de nuværende idrætsanlæg desuden med fordel åbnes mere.

Vi kan understøtte plads til det selvorganiserede med:

- Plug and play – midlertidige legepladser for børn og voksne i byudviklingsområder
- Byrum og parker der gøres attraktive som ramme om selvorganiseret idræt (fx oplyste løberuter, aktivitets-spots og boldmål i parker)
- Opbevaringsfaciliteter i byens rum, fx bæredygtige containere
- Udendørs fitness-udstyr
- Booking-frie tider i idrætsanlæg

SPECIALANLÆG

I København kan man dyrke næsten hvilken som helst fritidsinteresse i kommunale rammer. For at bevare mangfoldigheden og understøtte den stigende efterspørgsel kan der etableres specialanlæg, som imødekommer mindre brugergrupperes ønsker, eller som kan noget andet end eksisterende faciliteter.

Der er fx en stor og stigende interesse for gymnastik. I dag er elitegymnastikken placeret i Grøndal MultiCenter, der rummer Københavns Kommunes eneste kommunalt ejede springgrav. Gymnastikforeningerne ønsker flere og bedre faciliteter. Det gør de med baggrund i et opadgående medlemstal og et stort pres på de eksisterende faciliteter. Samtidig har gymnastikken en særlig tiltrækning af pigegruppen.

Når specialanlæg projekteres, skal der være fokus på tilgængelighed i form af infrastruktur. Men også på drift og organisering så både organiserede og selvorganiserede får let adgang.

Vi kan understøtte plads til specialidræt med:

- Faciliteter som cricketanlæg, bueskydebane, springcenter, fægtesale m.m.

ELITEIDRÆTSANLÆG

København er en af Team Danmarks elitekommuner. Vi har en række idrætsudøvere i international klasse samt et stærkt vækstlag i form af talentudviklingsmiljøer inden for en lang række idrætsgrene.

Det vigtigste for eliteidrætsudøvere er tilstrækkelig og fleksibel adgang til tidssvarende træningsfaciliteter, hvilket er en fortløbende udfordring at sikre. Derudover er der i flere idrætsgrene efterspørgsel på opvisningsarenaer til større nationale og internationale konkurrencer. Udviklingen af sådanne arenaer kan enten ske ved at tænke nye klassiske idrætsfaciliteter i større skala eller særlige anlæg til eliteidræt. For eksempel er man i gang med at opgradere Danmarks Rostadion ved Bagsværd Sø, hvor der skal afholdes internationale konkurrencer.

Det er et arbejde, der kan foregå i samarbejde med Team Copenhagen, der står for Københavns eliteindsats.

Vi kan understøtte plads til eliteidræt med:

- Faciliteter som trampolin-/springcenter, opgraderet stadion med plads til flere aktiviteter, arena til indendørs holdsport, indendørs atletik-arena samt test-/innovationscenter for idræt

NYE PLATFORME FOR KUNST OG KULTUR

Københavnere vil have kunsten og kulturen tættere på. Det kan være i byrummet, hvor midlertidige offentlige rum inddrages og benyttes til kulturelle "legepladser", så kunsten og kulturen bliver tilgængelig for mange. Eller det kan være på alternative placeringer, som fx i tomme bygninger. Samtidigt stiller udøvende kunstnere og foreninger stigende krav til faciliteterne, som skal kunne danne en attraktiv ramme om kulturproduktionen.

Vi kan understøtte nye platforme for kunst og kultur med:

- Digitale platforme/mødesteder
- Understøttende faciliteter fx i form af scener i byrum, opbevaringsfaciliteter m.m.
- Festivalpladser

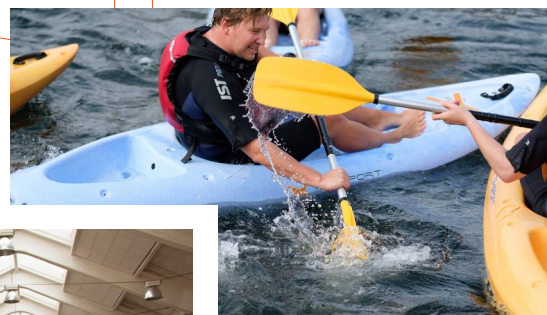

6. KULTUR- OG IDRÆTSFACILITETER I BYDELENE

Efter indledende at have kastet et blik på de forskellige tendenser, der spiller ind i byudviklingen i København samt udviklingen af nye kultur- og idrætsfaciliteter, zoomes der nu ind på Københavns bydele. De er forskellige i størrelse, geografi og befolkningssammensætning og tilbyder forskellige kultur- og idrætsarenaer til københavnernes.

Ambitionen i de følgende afsnit er at belyse, hvad der lokalt er på spil, og hvordan bydelene ser ud i forhold til eksisterende og kommende, kommunale kultur- og fritidsfaciliteter.

Hvert bydelsafsnit indeholder ideer til kommende faciliteter, som stammer fra lokale ønsker og behov. Samtidig diskuteres de særegne potentialer og geografiske muligheder, som bydelene rummer.

VALBY

OM BYDELEN

Valby ligger i udkanten af København og forbinder med indfaldsvejene hovedstaden med de omkringliggende kommuner.

Valby er en bydel, hvor storbyliv møder forstadsliv med både fredelige villakvarterer, gamle industrikvarterer, tætte boligområder og store grønne områder. Bydelen er karakteriseret ved en kontrastfuld blanding af beboer- og indkomstgrupper.

De nye boligområder i byudviklingsområderne, Grøntorvet og Carlsberg Byen, betyder en markant befolkningsvækst og et stigende pres på kultur- og fritidsfaciliteter over de næste 10 år.

De nye boligområder står i skarp kontrast til særligt den vestlige del af Valby, herunder Kulbanekvarteret og Folehaven. Områderne er kendetegnet ved at rumme store almene boligområder med boligsociale udfordringer, hvor dele af befolkningen lever afkoblet fra den resterende bydel både socialt og geografisk og kun i begrænset omfang deltager i kultur- og fritidslivet.

FACILITETER TIL EN BYDEL I UDVIKLING

Valby rummer mange kultur- og idrætsfaciliteter, og der er et stort potentiale for at videreudvikle de eksisterende faciliteter både i forbindelse med renoveringer og i forhold til at udvide, ny- og samtænke.

I de nye byudviklingsområder, fx på Grønttorvet, hvor pladsen er trang, kan kultur og idræt med fordel tænkes ind i bolig- og erhvervsområder, så der sikres faciliteter tæt på – samtidig med at beboere fra andre områder inviteres ind.

Man kan med fordel tænke faciliteter ind i de udsatte byområder som en del af områdefornyelsernes projekter for at understøtte et aktivt fritidsliv for fx unge.

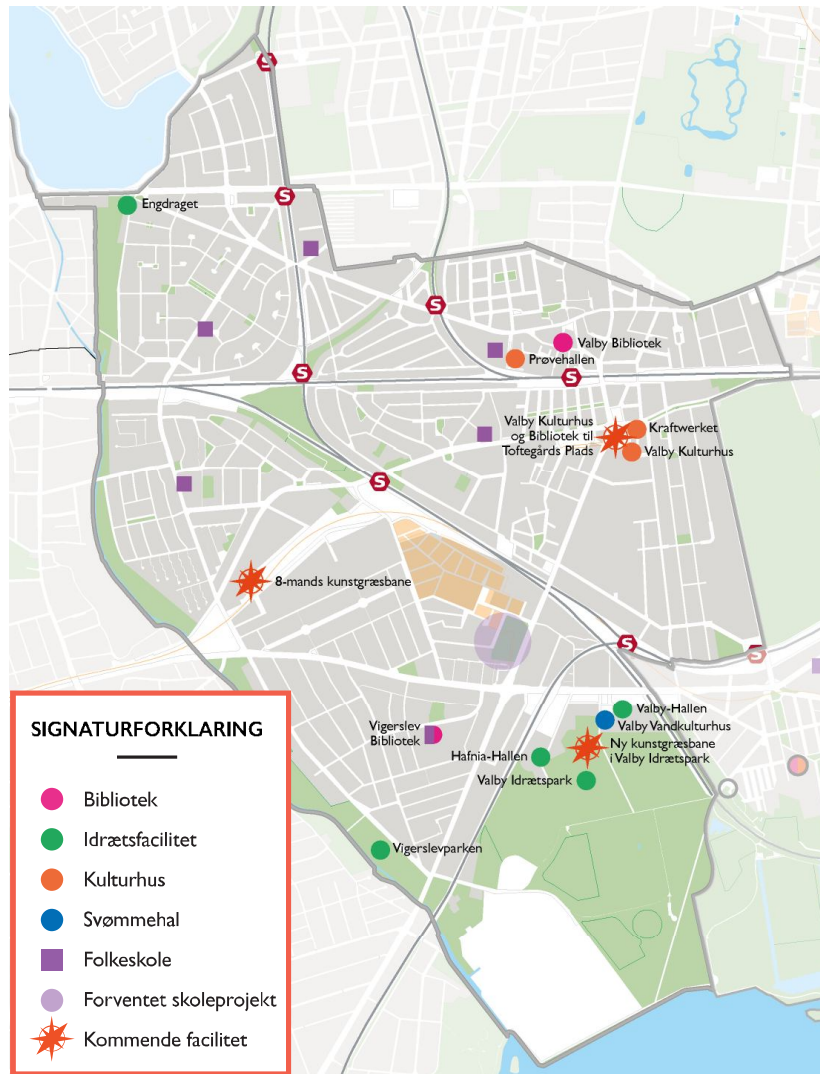
ANTAL BORGERE I BYDELEN...
2018 55.000 → 2028 65.000

VIDSTE DU AT...

Den gennemsnitlige **brutto husstandsindkomst** i Valby varierer fra **299.000 kr.** i Folehaven og Kamhusene til **625.000 kr.** i Harrestrupkvarteret

Valbyparken er Københavns næststørste park

EN NY KULTUR- OG FRITIDSAKSE

Med planerne om at placere Valby Bibliotek på Toftegårds Plads og med Valby Idrætspark som idrætscentrum i bydelen er der mulighed for en samlende ”kultur- og fritidsakse”. Aksen strækker sig fra området omkring Spinderiet med Teater V og Prøvehallen til Toftegårds Plads – som et nyt kulturelt centrum – og videre til idrætsparken samt Valbyparken og Tippen.

Heri ligger et potentiale i at binde aksen sammen med midlertidige og permanente faciliteter, der rækker ud i de udsatte byområder og skaber mødesteder.

Med kulturelle tilbud i gåafstand fra Valby Station lægger stationsnærheden desuden op til i højere grad at invitere oplandet ind.

Der til kommer metroudvidelsen, der betyder at Valby kommer tættere på resten af København. Her ligger et potentiale i at invitere flere brugere fra andre bydele samt fra omegnskommunerne ind i Valbys kultur- og fritidsliv.

VALBY ER...

Destination for **4.500 nye boliger**, der bygges på Grønttorvet

I gang med at løfte to udsatte byområder – der er igangsat en **områdefornyelse i Kulbane-kvarteret**, og der er vedtaget en ny **områdefornyelse i Folehaven** med start i 2018

Kortet viser bydelens kommunale faciliteter samt andre ikke-kommunale kulturaktører og faciliteter, som enten modtager støtte fra kommunen, har ansøgt om støtte eller som i kraft af deres størrelse, er markante.

- SIGNATURFORKLARING**
- Bibliotek
  - Idrætsfacilitet
  - Kulturhus
  - Svømmehal
  - Folkeskole
  - Forventet skoleprojekt
  - ✦ Kommende facilitet
  - Ikke-kommunale kulturaktører

IDEER TIL FACILITETER I VALBY

NYE FACILITETER

KULTUR I PRØVEHALLEN

Den centrale beliggenhed giver potentiale for at udvikle kulturtilbud. Evt. i forbindelse med madboder eller lignende og med samspil til uderummet.

UDVIKLING AF VALBY STRAND

Valby Strand kan udvikles til badestrand med faciliteter og mødesteder.

MUSIKCENTRAL

Spillested der kan tiltrække lokale unge. Evt. omkring Toftegårds Plads.

FÆGTESALE

Stor fægtesal (24x7 meter) samt mindre fægtesale og andre faciliteter i forbindelse hermed.

KULTURCAFETERIA

Fleksibelt hus til foreninger med lokaler, der understøtter en lang række mindre initiativer og aktiviteter, som fx lektiecafeer, klubber og foredrag. Evt. plads til en café, som kan fungere som samlingssted.

FORPLADS VED VALBY VANDKULTURHUS

Udvikling af forplads med faciliteter til bevægelse.

TAG-TOP FOLDBOLDBANER

Anlæg af foldboldbaner i forskellige størrelser på toppen af bygninger, fx parkeringshuse.

UDEMILJØER TIL SPEJDERFORENINGER

Udemiljøer der kan understøtte spejderforeninger samt skabe rum for brug til andre aktiviteter. Fx i Kulbanekvarteret.

FÆLLES KLUBHUS FOR FORENINGER

Fleksibelt klubhus til brug for forskellige foreninger og som mødested.

GAVLKUNST/BELYSNING PÅ FACILITETER

Gavlkunst og belysning på faciliteter, så de opleves som indbydende og trygge.

INTEGRATION AF NYE BOLIGOMRÅDER

Faciliteter på baneterræn mellem Carlsberg og Valby, samt Gl. Valby og Grønttorvet, hvor forbindelserne kan optimeres. Brug af kunst og kulturoplevelser som bindeled mellem nye og eksisterende byområder i Valby.

MULTIHUS MED UDKIGSPØST I KULBANEKVARTERET

Indendørs facilitet med plads til bløde bevægelsesformer og fællesskaber.

UDENDØRSFACILITETER I KULBANEKVARTERET

Kulbaneparken som aktivitetspark med plads til blandt andet bevægelse, som skaber forbindelse mellem Vigerlevsparken og Grønttorvet. Det særprægede terræn kan udbygges og bruges til faciliteter i synergi med områdefornyelsens anlæg.

FACILITETER I FOLEHAVEN

Lokale faciliteter som kan understøtte bevægelse, fungere som mødesteder og bygge bro til større faciliteter. Evt. et bevægelses- eller multihus ved siden af legepladsen.

SPRINGGYMNASTIKCENTER

Springgymnastikcenter der understøtter motorik- og bevægelsesaktiviteter for alle aldersgrupper, fx i Valby Idrætspark.

FESTIVALPLADS I VALBYPARKEN

Festivalplads til understøttelse af større musikarrangementer.

MODERNISERING OG RENOVERING

TOFTEGÅRDS PLADS SOM KULTURELT CENTRUM

Sammenhæng mellem KraftWerket, Valby Kulturhus, pladsen og bibliotek. Husenes aktiviteter skal afspejles på pladsen, og plads til udfoldelse bør bevares.